

# NİZAMİ TAĞISOYUN POETİK DÜNYASINDA VƏTƏNPƏRVƏRLİK DUYĞULARI



**Yusif YUSIFOV,  
professor**

Nizami Tağısoyun eyni adlı şeirlər və poemalar kitabında alimlik, şairlik istedadı ilə yanaşı, gərgin zəhmətin, zəngin həyatı müşahidələrinin daxili vəhdətini görür.

Şairin öyrənmə, müşahidə obyekti həyatdır, yaxından tanıldığı, canlı ünsiyyətdə olduğu insanlardır. Buna görə də kitabdakı şeirlər və poemalar çox maraqla oxunur. Fikrimizcə, kitabın ən başlıca cəhəti ondadır ki, Nizami Tağısoy hamımızı həycanlaşdırıran, narahat edən ciddi problemləri obrazlı şəkildə öz təfəkkürünün sügəncindən keçirərək oxuculara çatdırıbilmışdır.

Müxtəlif mövzulu şeirlər, poemalar şairin dünya, həyat və insan haqqında düşüncələrinin bir-birinə əks, zidd mənəvi-exlaqi keyfiyyətlərə, yəni fəzilət və qəbəhələrə münasibətinin, daha doğrusu daxili aləminin parlaq, həm də təbii, fəal inikasıdır. Bu şeirlərdə və poemalarda, həm güclü məhəbbət var, həm da nifrat, şair həm çox səmimi, mülayim və kövrəkdir, həm də olduqca sərt və üsyankardır.

Bizcə, Nizami Tağısoyun "Axtaracaqsan məni" adlı şeirlər və poemalar kitabında həyat həqiqəti ilə yaradıcılıq fantaziyası birgə, ayrılmaz vəhdət təşkil edir.

Biz burada elmin, zəhmətin və poetik hissin, istedadının birloşməsini görürük. Kitabda şairin dərindən toxunduğu, vurğuladığı məsələlər, problemlər hamımızı düşündürən, narahat edən, böyük əhəmiyyəti olan həqiqətlərdir. Cünki bu şeir və poemalar şairin canlı həyat müşahidələrinin məhsuludur.

Rəngarəng mövzularda yazılmış bu nümunələr Nizami Tağısoyun dünyaya, həyata məntiqi-fəlsəfi və emosional-estetik münasibətlərini, ədəbi düşüncələrini çox aydın, həm də dolğun əks etdirir.

"Axtaracaqsan məni" kitabında zəngin, yadda qalan obrazlar silsiləsi yaradılmışdır. Bu nümunələrlə tanışlıq bizi belə bir qənaətə golməyə əsas verir ki, şair qeynunda doğulub boy-a-başa çatlığı vətənini, el-obasını, millətin tükənməz və odlu məhəbbətə sevir.

Doğma Azərbaycanın hər qarış torpağı onun üçün əzizdir, müqəddəsdir. Vətənən olan bu sevgi, bu məhəbbət şairi coşdurur, şəxsiyyətini, xarakterini, daxili mənəviyyatını bütün aydınlığı və əlvənlığı ilə üzə çıxarıır, onu istedadlı, milli, vətənpərvər, zəngin dünyagörüşlü, qeyrotli şəxsiyyət kimi oxucu gözündə ucaldır.

Nizami Tağısoy vətənimizi bürüyən kədərli hadisələrdən, haqsızlıqlardan, ədalətsizliklərdən, xalqın başına gələn faciələrdən ürək ağrısı ilə danışır, o, öz fəryadının göylərə qalxdığına, vətənin qəlbinə yara vurduğuna, neçə-neçə rayonlarımızın erməni qəsbkarları tərəfindən işgal edildiyinə, "bağrımızın al-qana döndüyüne", "millətin qan içinde üzdiyünə", "neçə igid oğlumuz", "ismətli qızlarımızın" bədbəxtliyə düşər olduğunu, haqsızlığa dözmədiyini bildirir. Şair zülmə, haqsızlığa qarşı üsyankarlıqla çıxış edir. O, "Haray dünyam" şeirində xalqımızın başına gətirilən faciələrə acıyrıvə Xocalı, Ağdam, "Şuşa", "Laçın", "Kəlbəcər",

"Zəngilan", "Cəbrayıl" ağlarına dünyanın göz yumduğuna dözmür, haray qoparıb:

Nə vaxtdır fəryadım qalxır göylərə,  
Bəs niyə baxmırıñ ah-nalələrə!  
Bəlkə rohm edəsən bu körpələrə,  
Səninsə ürəyin daşdır, ay dünyam!  
Haray qoparıram, haray, ay dünyam!

Sən hara baxırsan, söylə, sən hara,  
Şuşamın qəlbini vuruldu yara,  
Laçın, Qubadlıñıñ çokiblər dəra,  
Bağrımız al qana dönüb, ay dünyam!  
Neçə evin odu sönüb, ay dünyam!

Bu misralar Vətən, milət eşqi ilə yaşıyan, zülmə, ədalətsizliyə düşmən olan, tanrıdan xalqının xoşbəxtliyi üçün kömək uman həssas qəlblə bir insanın hiss-həycəni, harayı, fəryadıdır.

Kitabın "Vətən məhəbbəti" rubrikasında oxucu diqqətini cəlb edən şeirlər çoxdur. Müəllif doğma kəndə həsr etdiyi şeirdə:

Sən çoxdan ulusan, uzaq qədimdən,  
Adın yadigarı Ptolomeydən,  
Mənə çox şirinsən baldan, şəkərdən,  
Al məni qoynuna, ana Şilyanım!

Heyranam adına, sana Şilyanım!-deməklə qürur hissi keçirir.

Məhəbbətdən mayalanmış bu cür misraların müəllifinə "əhəson" deməyə bilmirsən. Bax, belə sevərlər dünyaya göz açdığını yurdur!

Doğma el-obaya həsr edilmiş şeirlər bizdə, xüsusən gənclərdə vətənpərvərlik hissini gücləndirir, vətən torpağının hər qarşısını dərindən sevməyi, ona bağlı olmağı tövliq edir.

Şairin torpaq uğrunda, vətən yolunda şəhid olmuş qəhrəman oğulların xatirələrini əziz tutaraq yazdığı şeirlər emosionallığı, obrazlılığı, təsirliyi və tərbiyəvi əhəmiyyəti ilə seçilir. Müəllif şeirlərdən torpağı, vətəni bakırəlik, millətin kişiliyi, ləyaqəti, namusu, qeyroti kimi dəyərləndirir. Vətəni, torpağı düşünməyən, yalnız özləri və yaxın ətraflarını düşünən, xalqın sərvətinin qəddarlıqla talayan, günlərini kefəl keçirən, dər dünayagörüşü dələduzları, yirticiləri, xainləri və rüşvətxorları kəskin satıra atəşinə tutur. Şair yazır:

Torpaq gedir, çıxır əldən,  
Namus, qeyrot gedir əldən,  
De haqqımız varmı bizim,  
Bundan belə yaşamağa,  
Kişilikdən danışmağa,  
Papaq qoymaq başımıza,

Bu misralar sözün həqiqi mənasında qəzəbindən vulkan kimi püskürən bir insanın həyəcan təbilidir, xalqın vətən uğrunda döyüşə çağırılmasıdır.

Nizami Tağısoy vətən yolunda ölümləri ilə ölməzliyə qovuşan qəhrəman oğulların xatirəsini uca tutur, eləcə də, böyük amal yoluşusuna olan, vətən üçün şam kimi əriyin, təessüf kii, yana-yana danişmaqdən başqa heç bir iş görə bilməyən qeyrotli insanların haqqını, vəziyyətini ürək yanğısı ilə tərənnüm edir:

Vətən oğlu! Qurban getdin,  
Qayğıların, arzuların üzəyində,  
İsteklərin dünya qədər,  
Torpaq üçün candan keçdin.

Ancaq şairin vətən və onun ər oğulları barədə ədəbi-estetik görüşlərini əks etdirən şeirlərdə ruh yüksəkliyi, nikbinlik, parlaq, xoşbəxt gələcəyimizə böyük inam, ümidi daha güclüdür. Odur ki, şair:

Vətən oğlu! Sənin qanın yerdə qalmaz,  
Qisasını alanlar da tapılacaq,  
Sənin ruhanı aslanları arayacaq  
Ey ruhu şad vətən oğlu! Eşidirsən!  
Qoy məzarın nurla dolsun,

Ömrün biziñ örnək olsun.  
Az yaşayıb, bir şahintək ömür sürdün,  
Təpər verdin, sən ellərə mərdlik verdin,  
Yaşa səni əməlinlə!

Yaşa səni Vətən oğlu:  
Vətən oğlu:  
Yaşadacaq səni Vətən! - deyir.

İstedadlı şairin "Axtaracaqsan məni" şeirlər və poemalar kitabında Qara Yanvar faciəsinin nakam qəhrəman şəhidlərinin xatirəsi dər xəziz tutulmuşdur. Bu baxımdan "Qərənfilin faciəsi" şeiri yetərinə səciyyəvidir. Kitabdakı digər əsərlər kimi adını çəkdiyimiz şeir də olduqca təsirli bir dillə qələmə alınmışdır. Şeiri həyəcansız-

oxumaq mümkün deyildir. Əsərdəki bədii təsvir və ifadə vasitələri onun emosional təsirini, poetik gücünü daha da artırır. Şeirin adı rəmzi xarakter daşıyır. Qərənfilin faciəsi xalqımızın faciəsi deməkdir, şeirdəki misralar şairin daxili hiss-həycəcənini, ürək çırpıntılarını çox təbii əks etdirir, həyatımızda baş vermiş Qara Yanvar hadisəsi sanki qərənfilin də ürəyinə dağ çəkmış, ömrünü zəhərləmiş, bəxti qara etmiş, boynunu bükdürmüşt, tünd qırmızı rəngini soldurmuşdur. Bu şeir həyat həqiqəti ilə bədii yaradıcılıq təxəyyülün daxili vəhdətindən doğulub.

Bəs nə oldu, Harda qaldı...

De, bir sənin xoşbəxtliyin!,  
Toy evinə, gəlinlərin qucağına sən düşmədin,  
Matəm qurdun, yas saxladın,  
Şəhidlərə şəhid oldu öz taleyin.

Əsərdə dərin bir kədər olsa da, bədbinlik ruhu ona yaddır, şeir bizdə amansız qəddar düşmənə qarşı sonsuz nifrat hissini alovlandırır, nəhaq qanın yerdə qalmaya-cağına inam yaradır, həm də xalqı unutqan olmamağa çağırır. Odur ki, o, daha sonra:

*Qalmaz yerdə onu bil ki, nəhaq qanlar  
Unutqan olmayaq bir də, - deyir.*

"Axtaracaqsan məni" kitabında milləti və vətoni düşünməyənlər nadan, şərəfsiz və düşmən adlandırlar. Qeyrət, vicdan anlayışlarının belələrinə yad olduğu vurgulanır. Belələri bədii sözün qüdrəti ilə əksinə təqnid atəşinə tutulur. "Nadana nə lazımlı millət və vətən," kimi şeirlərdə millət, vətənə münasibətdə bir-birindən kəskin fərqlənən insanların real surətləri gözələrimiz öündənən canlandırılır. Bular bizim həyatda gördükümüz, tanıldığımız insanlardır. Şeirdə dahi şairimiz M.Ə.Sabirdən epiqraf verilməsi heç də təsadüfi deyildir. Bu, M.Ə.Sabir şəxsiyyətinə, onun ölməz yaradıcılığına sonsuz məhəbbətdən, milli satira ustادımızın parlaq ədəbi ənənəsinə sədəqətdən və şeirin ideya-məzmun istiqamətindən irəli gəlir. Burada biz M.Ə.Sabir qeyrətini, vətənpərvərliyini, cəsarətini görürük. Şair millət, vəton qeyrətini çəkə bilməyənləri, nəmədləri satirik qələmə qamçılayır:

Nə millət bilirsən, nə də ki, Vətən,  
Səndən heç onları ummaq da olmaz,  
Oğul çağırımları hər yoldan öten!

Nadanda nə qeyrət, nə vicdan olmaz.

Nizami Tağısoyun şeirləri yek monoton üslubda yazılmamışdır. Onun bəzi şeirlərində lirik və satirik üslublar bir-birini tamamlayırlar. Şeirdə təbii çılğınlıq, güclü emosionallıq vardır. Şairin yaradıcılığı ilə şəxsiyyəti arasında ahəngdarlıq, bağlılıq dənilməz həqiqətdir. Onun poeziyası hər cür sünüllikdən çox uzaqdır. Buna görə də şairin misraları olduqca təbii səslənir. Tükənməz vəton sevgisi şairin yaradıcılığının zirvəsinə təşkil edir:

Mən vəton sevgisi, torpaq nalası,  
Çəkmişəm, çəkərəm yene həyatda  
Sinəmə çəkilsə calın-çarpaz dağ,  
"Vətən" deyə-deyə qallam həyatda.

"Axtaracaqsan məni" kitabında vətonin torpağını, daşını, dağını, aranını satan acıqlar, vicedansızlar, quldurlar dərin nifratlı ifşa edilir. Belələri insafsız, dinsiz adlandırılır. Xalqın həyatını zəhərləyən yalanın üzəyə, cana işlədiyini qorxulu bir xəstəlik olub, metastaz verdiyi göstərilir. Şair "Yalan cinayətdir, yalan fəlakət" - deyir. Diqqətimizi bir dəhə bu icimai bəlanın, mənəvi xəstəliyin həyatımızı bürüdüyüñə yönəldir. Bizi əyriyə-əyri, düzəndəz deməyə çağırır. Ancaq təessüf kii, indi yalan sanki ayaq tutub yeriyir, yalan həqiqət kimi qəbul edilir. Yalanın həqiqət donu geydirmək işə faciədir. Bu faciə ölüməndə də dəhəşətlidir. "Yalan cinayətdir, yalan fəlakət" şeiri yalanın nifrat ruhunda yazılmışdır. Aşağıdakı misralara diqqət yetirək:

Yalandan düşmənə biz dost demişik,  
Vermişik qoltuğa qırımızı, ya al,  
Haqqında hesabsız çox kost demişik,  
Yalanla yaşayıb qazanmışq xal.

Misralarda deyilənlərlə razılaşmaya bilmərik. Çünkü reallığı, həqiqəti danmağa mənəvi haqqımız yoxdur. Yalanın həqiqət kimi qəbul edənlər bədbəxt, səviyyəsiz, rəzil adlandırılır. Onlar nifretə layiqdirlər. Müəllifin düşüncəsində həqiqətdən böyük

heç nə yoxdur. O, həqiqətin yalanla əvəz edilməsini fəlakət sayır:

Həqiqətdən böyük heç nə bilmirəm,  
Dəyişməsi onun deyil fəlakət!  
Yalana, əyriyə vermişik diqqət  
Bəs haqqə çatmasaq, nə edək fəqət,

Nizami Tağısoyun şeirlərində xalqımızın qələbəsinə inam güclüdür. Ruh düşkünlüyü ona yaddır. Şairin nəzərində Azərbaycan əyilməz qaladır. "Xalqı-ordum" şeirində oxuyurraq:

Bizim Azərbaycan əyilməz qala,  
Doğma xalqımızdan qüvvət almışq,  
Ağır zamanlarda, çətin anlarda  
Xalqı bu Vətənə arxa sanmışq.

Nizami müəllim bəziləri kimi millət haqqında bədgüman deyildir. O, bilir ki, bir çox quldur, acıq, qeyrətsiz, yaltaq, qəddar, qorxaq, satqın və xain adamlar millət haqqında obyektif fikir yürütmək üçün arqument ola bilməz. Belələri müsbət insanlarla müqayisədə çox azdır. Buna görə də bədbinliyə əsas yoxdur.

Nizami Tağısoyun poeziyasında nikbin notlar coxdur. Onun şeirləri Vətənin mərd oğullarını düşmənə qarşı mübarizəyə, qələbəyə çağırır. Aşağıdakı misralar ürəyimizdən keçənləri ifadə edir:

Qanıçən köpəyi gəbərtmək üçün,  
Aslan tək oğullar məqam gözləyir.  
Şıqıyaq şahintək yağı üstüñə,  
Vətən bizi qələbəyə səsləyir.

Yenə qalanacaq neçə od-oçaq,  
Noğmələr qoşacaq neçə şairim,  
Bu qəhrəman elim büsət quracaq,  
Ölkələr içinde olacaq yerim.

Bu real arzuların gerçəkləşməsinə inamımız qətidir. Parlaq gələcəyimizə qəti inamımız bize güc və ruh yüksəkliyi verir. Ümumi düşməni məğlub edərək itirilmiş, xainəsinə satılmış torpaqlarımızı özümüzə qaytarmaq hər birimiz üçün həyatı zərurətə çevriləməlidir.

Nizami müəllimin şeirləri hamımızı düşündürən

# NİZAMI TAĞISOYUN POETİK DÜNYASINDA VƏTƏNPƏRVƏRLİK DUYĞULARI

(Əvvəl 6-ci sahifədə)

Şairin məhəbbəti tərənnüm edən misraları təsirli və səmimidir:

Sənin ala gözündən

Gecələr ay danışır.

Sənin parlaqlığından,

Göydə ulduz sayrışır.

O, gözəlliyyə vurğundur, buna görə də gözelə tərif deməkdən doymur, yorulmur:

Səni candan sevən mənəm,

Bilirsənmi, nazlı sənəm,

Yorulmadan əldə qələm,

Vəsf edərəm səni, gözəl.

Nizami Tağısoyun nostalji məhəbbət mövzusunda yazdığı "Axtaracaqsan məni" şeirini həyəcansız oxumaq olmur:

Eşqimi verdim bada,

Xar oldum el-obada,

Həmişə bu dünyada

Axtaracaqsan məni,

Axtaracaqsan məni.

Kitabda dostluqla bağlı şairin fəlsəfi-poetik düşüncələrini əks etdirən şeirlər də maraqlıdır. Bu şeirlərdə dostluq yüksək mənəvi-əxlaqi dəyər kimi qiymətləndirilir. Dostluq mövzusunda yazılın şeirlərdə şairin həm sevinci, həm də kedəri əks olunmuşdur. Həmin şeirlərin şah damarını müəllifin dostlarına bəslədiyi məhəbbət təşkil edir. Nizami Tağısoyun təsəvvüründə dost qardaş qədər əziz və doğmadır. Onun dostlarına qardaş deyə müraciət etməsi də bununla bağlıdır. Dostluğa həsr olunmuş hər bir şeirin konkret "üvnani" vardır. Yəni şair dostluq haqqında müccərəd danışır. O, ünsiyyətdə olduğu, həyatda tanıldığı insanlara-dostlara şeir həsr etmişdir. Bu şeirlərə yüksək bədii keyfiyyət, təbiilik və konkretlik xasdır. Şair dostlarına ən xoş arzularını aşağıdakı kimi bildirir:

Sən sənməz bir şamsan:

yaşadın, yandın,

Həmişə ulular adını andın,

"Allaha tapındın", "Allahdır andın",

Uca zirvələrə ucal, qardaşım!

Tanrıya sığınib, güc al, qardaşom!

O, dostlarla bir yerde olmağı özü üçün böyük sevinc sayır:

Nə gözləl bir gündə yiğişmişiq biz!

Şad olub sevinir bir az könlümüz,

İstərəm hər kəsə çatsın sözümüz,

Sevinək, oynayaq, gülək, ay dostum!

Həmişə biz səzi gələk, ay dostum!

Dost ölümü işa şairi sarsıdır, onun mənəvi əzabına səbəb olur:

Novruz axşamında bu nə bəladır,

Çox dəhşətli xəbər qapını aldı,

Bu bayramı bizi sarsıdı,

Bayram sevincimiz ürəkdə qaldı.

Kitabın müəyyən hissəsini təşkil edən şeirlər şairin kövrək duyğularının bədii ifadəsidir. "Kövrək duyğular" adlanan hissədə müxtəlif mövzulu və məzmunlu şeirlərlə qarşılaşırıq. "Kövrək duyğular" adı altında verilmiş şeirlərdə Nizami Tağısoyun həyatı, fəlsəfi və ədəbi düşüncələri ilə tanış olur. Onun kövrək duyğularını gerçəkləşdirən şeirləri bizi də kövrəldir. Bu şeirləri ilə Nizami müəllim mehribən ata, virdanlı övlad, öz doğma milli dilini ürkədən sevən bir insan kimi ucalır.

"Axtaracaqsan məni" kitabında "İgid ani ilə qorxaq oğulun dastam" və "Azərbaycanım" adlı poemalar vətənpərvərlik ruhunda yazılmış maraqlı əsərlərdir. Hər iki poemada vətənpərvərlik insanın ən ali, ən müqəddəs hissi kimi tərənnüm və təbliğ edilir. Şairin niyyəti, amalı, məqsədi çox konkretdir. Vətən bizim müqəddəs and yerimizdir, ana beşiyimizdir. Odur ki, canımızla, qanımızla doğma yurdumuza bağlı olmalıdır. Vətəni namusumuz, qeyrətimiz və ləyqətimiz saymalı, onu göz bəbəyimiz teki qorunmalıdır. Vətən yolunda ölümən qorxmamalı, amansız, qəddar düşməni məhv etməyi bacarmalıdıq. Vətənin gücə, qüdrəti onun igid, ər oğullarında, namusu, ləyqətli qızlarındadır. "İgid ana ilə qorxaq övladın dastam" poemasının əsas məzmununun ana xəttini yuxarıda sadaladıqlarımız təşkil edir. Poemanın adı ilə onun məzmunu arasında six bağlılıq vardır. Əsərdə qorxaqlıq, özünün sağlamlığını düşünüb, döyüş meydandan - cəbhədən qaçmaq mənəvi eybəcərlik, qeyrətsizlik, Vətənə xəyanət, düşmən dəyirmanına su tökmək kimi qiymətləndirilir. Poemada bütün bunlar bağışlanılmaz günah sayılır. Buna görə də ana igid atasını, qardaşlarını döyüş meydanda qoyub qaçan qorxaq övladını xəncəri ilə məhv edir:

"Düşmən gülləsindən qaçan oğula,  
Vətəni, torpağı satan oğula,

Ata, qardaşları atan oclafa,  
Ana olammaram, etmərəm vəfa".

Deyib bu sözleri, xəncəri çəkdi,  
Qorxaq bir oğulun qanını tökdü.

Söylədi: "Tez olun atın çöllərə,  
Qanı qismət olsun qoy köpəklərə".

Bu poemada real həyat həqiqətləri ilə yaradıcılıq təxəyyüülü özünü yaxşı təcəssüm etdirir. Əsərin ideyası şairin fəlsəfi-estetik düşüncələrini olduqca aydın göstərir. Poema oxucuda belə bir fikir formalaşdırır ki, vətənpərvərlik insan üçün ən yüksək, ən ali mənəvi-əxlaqi keyfiyyətdir.



Vətənə xəyanət edənlərə qarşı amansız olmaq lazımdır. İnsan vətənə xəyanət edən doğma övladının da günahından keçməməli, ona özünün sonsuz nifrətini nümayiş etdirməlidir. Poemada şair olduqca qeyrətli və gözəl ana obrazı yaratmağa müvəffəq olmuşdur. O, anaları belə görmək istəyir, bu istək-arzu sağlam düşüncəli, qeyrətli, yüksək mənəviyyatlı insanların hamısı üçün təbii və doğmadır. Əsərdə Vətən xainləri dərin nifrətlə lənətlənir: Həyətdə dolanıb, gəzən bir köpək, İstədi qorxağın qanını içmək,

Dadaraq bir damcı geri çəkildi,  
Daddığı ağzından yerə töküldü.

İcmədi qorxağın qanını köpək,  
Bu böyük hikmətə söylə, nə demək!?

Şairin fikrincə, Vətən xainlərindən, qorxaqlardan köpək də iyrənir. Belələrinin cəsədini torpağa basdırmaq da günahdır, çünkü onların cəzası çox böyükdür. Bununla yanaşı, Vətənin igid, qorxmaz oğulları alqışa layiq tutulur:

Biz uğur dileyək nə igidlərə,  
Ellər dua versin ər igidlərə.

Yaşaqaq, biz Vətən eşqiyələ yanaq,  
Vətənin, hər daşın qiyətini qanaq.

Şairin Vətənə məhəbbəti tükənməz və böyükdür. Onun doğma yurduna sonsuz sevgisini "Azərbaycanım" poemasında biz daha aydın görə bilərik:

Doğma anamız bizim;  
Ey can Azərbaycanım!  
Hansi böyük qüdrətlə  
Hansi böyük şöhrətlə

Sənin şücaətinin,  
Vəsf eləyim, ey Vətən!.. - deyir.

Nizami Tağısoy Azərbaycanda baş vermiş tarixi hadisələri-xalqımızın başına gətirilən bələləri, faciələri vərəq-vərəq gözümüz qarşısında canlandırır. O, xalqımızın tarixi-qəhrəmanlıq keçmişini xatırlatmaqla Vətən oğullarını itirilmiş torpaqlarımızı qurtarmaq üçün amansız düşmənə qarşı döyüş meydanına atılmağa səsləyir:

Hücum çək Qarabağ,  
Haray sal daşa, dağa,  
Şuşaya yürüş edib,  
Xankəndinə sanc bayraq,  
Qeti qələbə qazan...

Şairin xalqımızın qələbəsinə inam böyükdür. Poemada Azərbaycanın parlaq, xoşbəxt gələcəyinə inam təbliğ olunur. Əsərdə şair döyüşkən əsgərə çevrilir:

Sənin bütövlüyüncün,  
Canımızdan keçməyə,  
Düşmən qanı içməyə,  
Səni xilas etməyə,  
Lap ölüma getməyə,  
Biz həmişə hazırlıq,  
Doğma Azərbaycanım!  
Sənə qurban bu canım!

Poemanı oxuyan hər bir oxucu müəllifin isteyin, arzusunu aydın dərk etməlidir. Şair illərlə uzanan Qarabağ probleminin əsil həlli yoluñu çox düzgün göstərir. Yəni biz bu məsələdə heç kimdən kömək ummamalıyıq. Taleyüklü məsələmizi yalnız özümüz həll edə bilerik. Yalnız mühabibə yolu ilə itirilmiş torpaqlarımızı düşməndən xilas etmək mümkündür. Bu məsələlər bize çox mətləbləri andırır: Odur ki, şair:

Haqqımız yoxdur bizim,  
Qeyrətsiz yaşamağa,  
Hücum et Qarabağa!

- deyərək, fikrini qətiləşdirir.

"Axtaracaqsan məni" kitabındaki şeirlər ayrı-ayrı illərin məhsuludur. Ona görə də kitabın şeirlərin hamısı bədii cəhətdən eyni səviyyədə deyildir. Daha doğrusu, şair həmin əsərlərin müxtəlif yaş dövrlərində yazılmışdır. Bildiyimiz kimi, illər insan həyatında silinməz illər qoyur.

Yaşa dolduqca həyat təcrübəmiz, bilik dairəmiz genişlənir, nəticədə hadisələrə münasibətimiz də dəyişir. İstedadlı həyat "aşiqi", gözəl şair dostumuz filologiya elmləri doktoru, profesor Nizami Məmmədov-Tağısoy ömrünün yetkin çağına qədəm qoymuşdur. Ona yaradıcılığında daha böyük uğurlar arzulayıraq.